

personoj Z; paroli ~ alia maniero Z; kien vi iras ~ tia izoleco ?; ~ granda kolero; ~ konsento; ~ akompano kun iu; mia pulso ~ takto batas; malfermi la pordon ~ la plena larĝo Z; li kuris malsupren ~ (per) kelkaj saltoj; vi manĝos vian panon ~ (ĉe) la ŝuito de via frunĝo; ~ liaj okuloj Z (laŭ lia juĝmaniero, opinio); disflugigi kiel polvo ~ vento Z; morti ~ turmentoj; en (je) la nomo de; ŝiaj haroj estis kunvolvitaj ~ (per) pezaj plektoj; ~ longaj girdandoj pendis mirindaj kreskaĵoj Z; punktoj k bantrozetoj kuniĝis ~ (laŭ) mirinda bonordigita senordeco Z (Kp LAŬ, ĈE, PER, JE). 5 La finan staton de ŝanĝiginta objekto, la rezulton de aliĝo: fendi ŝtipon ~ 2 partojn B; li rompis la vazon ~ pecetojn; la fumo longiĝis ~ mirindajn fantomojn; kunpremi la manon ~ pugnon; traduki libron ~ alian lingvon; la lando estis dividata ~ 9 provincojn; miloj da voĉoj kunfandiĝis ~ grandegan harmonion; la glacio forĝitis ~ brilajn larmojn; la milito kondukis mullajn ~ mizeron; lia malkaŝemeco aliformiĝis ~ arogantecon Z (Kp EL 2).

II° Memstara vortaro kun la senco 1 aŭ 2 : ~a. Interna. ~e Z. Interne. ~igl Z. Penetrigi : ŝi ~igis la manojn en siajn densajn harojn Z. ~igli. Penetri, enprofundiĝi : kiam fratof batalas, fremdulo ne ~igu Z (Kp SIN MIKSI, INTERVENI. Vd NAZO); la gazetoj ne trovas necesa ~igi en tion, pri kio ili skribas Z.

III° Prefikso kun la sencoj 1 k 2 de la prepozicio : 1 la libro ~havas 30 ĉapitrojn (Vd HAVI); la ĉambro ~tenis 40 personojn (Vd TENI, FERMI). 2 ~gluli, ~skribi, ~bloui, ~brakigi, ~vicigi, ~kasigi, ~terigi, ~loĝigi, ~ŝiptigi, ~dormigi.

enant ☞. Herbeca planto, g. de umbelacoj (*œnanthe*).

enantemo ☞. Surmukmembrana erupcio.

encefalo ♥. La tuto de organoj, kiujn enfermas la kranio.

encefalito ☞. Inflamo de la encefalo.

encikliko. Papa cirkulero pri iu punkto de doktrino.

Enciklopedio. Verko, enhavanta la resuman tuton de la homaj konoj pri unu aŭ ĉiuj sciencoj, ordinare farata en formo

de vortaro. ~a. Resumanta la tuton de la homaj konoj pri unu aŭ ĉiuj fakoj : ~a vortaro, spirito.

end-. Proponata neoficiala sed multe uzata sufikso, signifanta : kion oni devas ...i ; kiu devas esti ...ata : *sekv~a* (kion oni devas sekvi, sekvota) ; *tiu letero estas tuj respond~a* ; la frazo estas kompletig~a jene ; mi skribos al vi pri la far~a laboro ; la prezo estas antaŭe pag~a. RIM. Ne konfuzu : leg~enda kun legend~a.

endemie Z ☞. Malsano reganta konstante en iu lando aŭ regiono. ~a. Havanta karakteron de ~o ; enlanda, loka. Kp EPIDEMIO.

Endivio. Legomo, speco de cikorio (*cichorium endivia*).

endokardo ♥. Interna membrano de la koro. ~ito. ☞. Inflamo de ~o.

endokarpo ☞. Membrano, kiu envolvas la grajnoj. Vd EPIKARPO, PERIKARPO.

endoplasmo ☞. Interna iom pli malproksime de ĉela surfaco troviĝanta parto de protoplasmo.

endoskop ☞. Instrumento por ekzameni kavojn kies aperturo estas mallarĝa : oni ekzamenas vezikojn per ~o.

endoterma ☞. Karakterizanta ĥemian reakcion ĉe kiu la varmo estas konsumata.

Energio. 1 Forto de la volo, streĉita al iu celo, k persista por ĝin atingi : li ĉiam montris grandan ~on. 2 Fizika forto, kapabla je iu laboro : elektra ~o ; muskola ~o. ~a. 1 Posedanta ~on : ~a karaktero, estro. 2 Forte impresanta, drasta 2 : ~a esprimo, muziko. ~ismo. Kosmologia sistemo, en kiu oni konsideras la ~on, k ne plu la materion kiel la substancon de la fizika mondo.

enfil (tr) ☞. Pafi laŭlonge : per artilerio aŭ maŝinpafiloj oni ~as la malamikajn poziciojn.

* **Enigmo**. 1 Malfacila proponata divenotaĵo : klarigi, solvi ~on. Kp LOGOGRIFO. 2 (f) Malklara, malfacile komprenebla afero : la ~oj de la naturo ; lia karaktero estas por mi ~o (Kp MISTERO). ~a. Malfacile komprenebla : ~a vorto, rigardo, frazo (Kp SFINKSA).

Enketo. 1 Juĝa aŭ oficiala esploro. 2 Metoda esploro pri ia okazaĵo aŭ opinio. ~i (x). ~e esplori.